

1-2- v.

1.Ajattelu ja oppiminen

Työskentelytaidot

- oman vuoron odottaminen arjen tilanteissa (mm. liukumäki)
- yhteisten ohjeiden/ toimintatapojen noudattaminen
- mielenkiinnon / tarkkaavuuden suuntaaminen huomion suuntaaminen olennaiseen häiriöherkkyys
- mielenkiinnon / tarkkaavuuden ylläpitäminen lyhytkestoinen/ pitkäkestoinen työskentely työskentelyn nopeus / hitaus asioiden valmiiksi saaminen sinnikkyys
- mielenkiinnon/ tarkkaavuuden siirtäminen joustavuus toiminnasta toiseen siirryttäessä /jumittuminen
- toiminnanohjaus aloitteellisuus, joustavuus, suunnittelu, impulssien/ ärsykkeiden säätely
- toimintaan keskittyminen ohjatussa / vapaassa ryhmätilanteessa

- toiminnasta innostuminen
- kuvittelu, mielikuvitus, luovuus, kiinnostuksen kohteet

Oppiminen, muisti

- ongelmanratkaisutaidot; tavaroiden käyttäminen tarkoituksenmukaisesti (mm. lelut) avun pyytäminen aikuiselta uusilla leluilla / tavaroilla leikkiminen
- oppiminen havainnoimalla, tarkkailemalla, jäljittelemällä, toistamalla asioiden mieleen painaminen ja muistiin palauttaminen tapahtumien ennakoimisen oppiminen
- kehon osien osoittaminen / nimeäminen (silmä, nenä, suu...)
- pieni – iso – käsitteet
- esineiden osoittaminen / nimeäminen
- värien näyttäminen / nimeäminen
- oppimisesta / tekemisestä iloitseminen

1-2- v.

2.Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Vuorovaikutus

Kontaktinotto aikuiseen

- katsekontaktin ottaminen
- elein tai sanoin huomion hakeminen aikuiselta
- aikuisen läheisyyteen hakeutuminen
- aloitteellisuus vuorovaikutuksessa
- leikit ja yhdessäolo
- aikuiselta lohdutuksen hakeminen
- luottamus aikuiseen

Aikuisen aloitteeseen vastaaminen

- aikuisen ohjaukseen mukaan tuleminen
- yhteisiin leikkeihin osallistuminen (laulu- ja piirileikit)
pienryhmän toimintaan osallistuminen (noin 5-10min)

Kiinnostus toisiin lapsiin

- toisten lasten toiminnan seuraaminen
- toisten lasten seurasta kiinnostuminen
- elein tai sanoin huomion hakeminen toiselta lapselta

Avun pyytäminen / avun antaminen

Leikkitaidot

- tavaroiden tutkiminen, esineleikki
- esineen ottaminen / antaminen, piiloleikki
- yksin / toisten lasten kanssa leikkiminen
- leikki rinnakkaisleikkiä, hoivaamisleikit
- leikkivälineiden vuorottelu
- matkiminen
- mitä leikkejä leikkii, mistä saa aiheita leikkeihinsä,
millä leluilla leikkii, näkyvätkö tunteet leikeissä

Kulttuurinen osaaminen, itseilmaisu

- erilaisuuden hyväksyminen
- eri ilmaisumuotoihin tutustuminen
- kiinnostus lähiympäristön tutustumiseen

1-2-v.

3.Itsestä huolehtinen ja arjen taidot

Hyvinvointi ja päivittäiset toiminnot

- ruokailu; itsenäinen syöminen/ autetaan syömisessä, mukista / lasista /tuttipullosta juominen
- lepo / päiväunet, nukkumiskäytännöt
- pukeutuminen/ riisuminen; vaatteiden riisuminen, helppojen vaatteiden pukeminen, vetoketjun avaaminen / sulkeminen
- wc-toiminnot; kuivaksi oppimisen opettelu, käsien peseminen
- lapsen leikit ja tekeminen ulkoilutilanteissa
- rohkeus ja luottavaisuus
- oman tahdon ilmaiseminen
- varhaiskasvatuspaikkaan jääminen, ujous
- omatoimisuus; vaatteiden naulakkoon huolehtimisen harjoittelua, tavaroiden /lelujen korjaamisessa auttaminen
- joustavuus; päivärytmin omaksuminen
- omien suoritusten hyväksyminen

Motoriikka

- liikkumisen varhaisvaiheet
- karkeamotoriikka:
liikkuminen; konttaaminen, kiipeileminen, kävely, hyppääminen, portaiden kiipeäminen, juokseminen, keinuminen
pallon heitto ja kiinniotto, pallon potkaiseminen
kehonosien hahmottaminen, tunnistaminen ja nimeäminen
- käsien käyttö, hienomotoriikka, hahmottaminen:
tarttuminen yhdellä kädellä, käsien taputtaminen yhteen, pinsettiote, nuppipalapelien kokoaminen, kynäkäytön harjoittelu, palikkatornin rakentaminen, helmien pujottelemineen, kirjan sivujen kääntäminen
sosiaalinen hahmottaminen:
ihmisten kasvojen oppiminen ja tunnistaminen
tunnetilojen tunnistaminen kasvojen ilmeiden perusteella

Tunnetaidot

- tunteiden ilmaiseminen ja nimeäminen
- miten hankalista tilanteista selvitään
miten lapsi kokee onnistumiset ja pettymiset
- lapsen pelot
- empatiakyky

1-2-v.

4.Monilukutaito ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Kielelliset valmiudet

Puheen ymmärtäminen

- nimellä kutsumiseen reagoiminen
- aikuisen puheeseen reagoiminen
- arkipäivän sanojen ymmärtäminen
- yksivaiheisen ohjeen noudattaminen
- kieltojen ymmärtäminen / noudattaminen
- satujen kuunteleminen

Puheen tuottaminen

- sanojen matkiminen, tapailu
- yksittäiset sanat
- lauseissa useampia sanoja
- elein / sanoin vastaaminen
- sanavaraston laajuus / puheen määrä vaihtelee paljon
- puheen selvyys: sanat saattavat olla väärin, sanojen alkutavujen toistoa
- kielen käyttö eri tilanteissa

Matemaattiset valmiudet

- pienen lukumäärän hahmottaminen

Monilukutaito

- ympäristön havainnointi
- medialukutaidon opettelu

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

- tutustuminen erilaisiin välineisiin
- tutustuminen oppimispeleihin
- tutustuminen ohjelmiin
- erilaisten viestien tulkinnan ja tuottamisen taidot

- median merkitys lapsen elämässä

1-2-v.

5.Osallistuminen ja vaikuttaminen

- kiinnostus yhteiseen tekemiseen
- yhteisessä toiminnassa mukana oleminen
- toiminnan suunnitteluun osallistuminen
- oppiminen vuorovaikutuksessa toisten kanssa